

Rautalammin perusopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Hyväksytty Hyvinvointilautakunnassa

Sisällys

1.	Koulun arvot, lukuvuoden teemat ja kehittämiskohteet	3
1.1.	Koulun arvot	3
1.2.	Lukuvuoden painopisteet	3
1.2.1	Monialaiset oppimiskokonaisuudet	3
1.2.2	Opiskeluhuollon teema: Osallisuus	7
1.3.	Lasten oikeudet ja lapsiystävällinen kunta	7
1.4.	Kieli- ja kulttuuritietoisuus	7
1.5.	Lapsivaikutusten arviointi & lasten kuuleminen	8
1.6.	Kehittämistyön raamit	8
1.7.	Kehittämishankkeet, projektit, tutkimukset	8
2.	Koulun toiminta ja resurssit	11
2.1.	Tuntijako	11
2.2.	Oppilaat luokittain	11
2.3.	Perusopetuksen tuntikehys	11
2.4.	Koulun vuosittaiset ja päivittäiset työajat	12
2.5.	Tapahtumat ja teemapäivät sekä poikkeavat työajat	13
2.6.	Koulun ulkopuolinen toiminta/retket	14
2.7.	Oppimisen tuen järjestäminen	15
3.	Kouluyhteisön hyvinvointia edistävät rakenteet; yhteistyö ja osallisuus	18
3.1.	Osallisuustiimit	18
3.1.1	Oppilaskunta	18
3.1.2	Tukioppilastoiminta	18
3.1.4	Lapsiparlamentti	19

3.2.	Välituntitoiminta	19
3.3.	Opiskeluhoolto	19
3.4.	Kerhotoiminta	20
3.5.	Kodin ja koulun yhteistyö	20
3.6.	Koulutyötä ohjaavat suunnitelmat ja kyselyt	21

1. Koulun arvot, lukuvuoden teemat ja kehittämiskohteet

1.1. Koulun arvot

Matti Lohen koulu on inhimillisen kokoinen maalaiskoulu, jossa yhteisöllisyys syntyy siitä, että oppilaat ja opettajat tuntevat toisensa ja jokainen kokee kuuluvansa joukkoon.

Koulun oppilaiden kanssa yhdessä työstetyt arvot ovat kunnioitus, sinnikkyys ja vastuuntunto. Arvoihin liittyvät lupaukset ovat:

- Kuuntelemme ja arvostamme kaikkia kouluyhteisön jäseniä.
- Teemme sinnikkäästi työtä oman tulevaisuutemme eteen.
- Otamme vastuun mukavasta ja turvallisesta kouluympäristöstä.

Opettajat ja oppilaat sitoutuvat näihin arvoihin ja lupauksiin.

1.2. Lukuvuoden painopisteet

Rautalammillä toteutetaan edelleen lukevan ja liikkuvan koulun ajatusta, jossa koulupäivään tuodaan mahdollisuuksia lukemiseen ja liikkumiseen. Liikkumista mahdollistaa erityisesti liikuntavälituntityön jatkaminen. Lukemista edistetään yhdessä kirjaston kanssa toteutettavassa hankkeessa.

1.2.1 Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Vuoden monialaisen oppimiskokonaisuuden lähtökohtana toimii Rautalammin kunnan ilmastosuunnitelma. Oppilaat tutustuvat paikallisiin ilmastosuunnitelman tavoitteisiin, pohtivat ilmastomuutoksen vaikutuksia ja etsivät keinoja kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen. Oppiminen on tutkivaa, toiminnallista ja yhteistyöhön perustuvaa. Kokonaisuudessa korostuu ajankohtaisiin ilmiöihin tarttuminen, vastuullinen toiminta ja vaikuttamisen mahdollisuudet omassa kunnassa.

Kokonaisuus toteutetaan eri vuosiluokkien ja oppiaineiden kanssa yhteistyönä lukuvuoden aikana. Työskentely sisältää esimerkiksi tutkimista, tiedonkeruuta, luovia tuotoksia ja mahdollisia yhteistyöprojekteja SavoGrow kuntien tai muiden toimijoiden kanssa. Oppimisen tuloksia voidaan esitellä koulun sisäisesti, verkkosivuilla tai kunnallisissa tapahtumissa.

Monialaista kokonaisuutta työstetään yhdessä Keiteleen ja Suonenjoen kuntien opettajien kanssa. Keväällä yhteistyötä tehdään monikulttuurisuuden ja kulttuurisen osaamisen teeman ympärillä.

Kokonaisuus tukee opetuksen eheyttämistä ja mahdollistaa oppilaille ilmiöpohjaisen, pitkäkestoisen ja toiminnallisen työskentelyn. Eri oppiaineiden tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä hyödynnetään monipuolisesti oppimisen rikastamiseksi.

Keskeinen osa kokonaisuutta on verkon yli tehtävä yhteistyö muiden koulujen kanssa, joiden ilmastosuunnitelmat valmistuvat samanaikaisesti. Oppilaat jakavat havaintojaan, vertailevat paikallisia ilmastotavoitteita ja tekevät yhteisiä tuotoksia tai työskentelyvaiheita etäyhteyksien ja digitaalisten alustojen avulla. Verkkoyhteistyötä voidaan toteuttaa esim. videoyhteyksin, yhteisillä alustoilla tai jaettujen tuotosten muodossa.

Oppilaat osallistuvat aktiivisesti kokonaisuuden suunnitteluun ja toteutukseen omalla tasollaan. Työskentely mahdollistaa osallisuuden, yhteistoiminnallisuuden ja vaikuttamisen harjoittelun sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen – erityisesti ajattelun taidot, arjen taidot, monilukutaito, TVT-osaaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen korostuvat.

Suunnittelu ja vastuut

Luokkatasoisin jaetut tiimit vastaavat siitä, että lukuvuoden teemaan pohjautuen suunnitellaan ja toteutetaan ainakin yksi monialainen oppimiskokonaisuus. Vastuu suunnittelusta ja toteutuksesta on sekä luokkatasotiimeillä että yksittäisillä opettajilla. Kokonaisuus toteutetaan syyslukukauden työskentelyjaksolla loka-joulukuussa, jossa työskennellään yhdessä Keiteleen ja Suonenjoen kanssa. Jaksolla toteutetaan myös teemaan liittyvää ilmiöoppimista.

Oppimiskokonaisuus toteutetaan opetussuunnitelman ikäluokkajaottelun mukaan muodostettujen ryhmien sisällä ja se pohjautuu opetussuunnitelman tavoitteisiin. Kokonaisuus integroidaan luontevasti osaksi alakoulun luokkaopetusta ja yläkoulun eri oppiaineita niiltä osin kuin on se mahdollista.

Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitteluun käytetään erillistä suunnittelulomaketta, johon kirjataan tavoitteet, sisällöt, toteutustavat ja arviointi.

Arviointi suunnitellaan oppiainekohtaisesti ja kirjataan lomakkeeseen. Arviointia toteutetaan monipuolisin menetelmin suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Monialaisen oppimiskokonaisuuden tavoitteet

Monialaisen oppimiskokonaisuuden tavoitteena on tarjota oppilaille mahdollisuus tarkastella ajankohtaista ja merkityksellistä ilmiötä useiden eri oppiaineiden näkökulmista. Oppilaat työskentelevät pitkäkestoisesti, tavoitteellisesti ja yhteistyössä syventyen teemaan, joka on valittu paikallisesti merkittävästä ja oppilaita kiinnostavasta aiheesta (POPS 2014, s. 32–33).

Monialainen oppiminen tukee opetuksen eheyttämistä, oppiaineiden välistä vuoropuhelua sekä oppilaiden monipuolista osaamista ja osallisuutta. Oppimiskokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään koulun toimintakulttuuria, eri oppiaineiden erityispiirteitä ja oppilaiden omaa aktiivisuutta (POPS 2014, s. 33).

1. Ilmiöiden tarkastelu laaja-alaisesti

Oppilaat oppivat yhdistämään eri oppiaineissa opittua tietoa ja tarkastelemaan ilmiötä monipuolisesti. Eri oppiaineet ovat mukana kokonaisuuden toteuttamisessa sen luonteen mukaisesti (POPS 2014, s. 33).

2. Yhteistyö ja osallisuus

Oppilaat työskentelevät yhdessä sekä omassa kouluyhteisössään että verkon yli muiden SavoGrow:n kuntien oppilaiden kanssa, joiden ilmastosuunnitelmat valmistuvat samanaikaisesti. Tavoitteena on jakaa havaintoja, ideoita ja toimintamalleja sekä kehittää yhteisiä ilmastotekoja etäyhteyksien kautta. Työskentely vahvistaa osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta (POPS 2014, s. 20, 33).

3. Tutkiva ja toiminnallinen oppiminen

Oppilaat etsivät tietoa, tekevät havaintoja, esittävät kysymyksiä ja tuottavat ratkaisuja liittyen ilmastonmuutokseen ja sen torjuntaan paikallisella ja seudullisella tasolla. Työskentelyssä hyödynnetään myös yhteistyötä muiden kuntien kanssa (POPS 2014, s. 33).

4. Kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilaat pohtivat omia vaikutusmahdollisuuksiaan ja yhteisön vastuuta kestävän kehityksen edistämisessä. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä ilmastonmuutoksesta ja kannustaa aktiiviseen toimintaan (POPS 2014, s. 20, 33).

5. Oppimisen näkyväksi tekeminen ja arviointi

Oppilaat saavat palautetta työskentelystään oppimiskokonaisuuden aikana. Osoitettu osaaminen otetaan huomioon osana oppiaineiden arviointia (POPS 2014, s. 33, 48).

6. Laaja-alaisen osaamisen vahvistaminen

Kokonaisuus tukee erityisesti seuraavien osa-alueiden kehittymistä (POPS 2014, s. 20–22).

Laaja-alaisen osaamisen painopisteet:

L1 – Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Oppilaat harjoittelevat kriittistä ja luovaa ajattelua, ongelmanratkaisua sekä tiedon soveltamista käytännössä. He suunnittelevat, tutkivat ja arvioivat ilmastonmuutokseen liittyviä ilmiöitä eri näkökulmista.

☐ Ilmastokokonaisuus kehittää oppilaiden taitoa tarkastella monimutkaisia ongelmia, tehdä johtopäätöksiä ja etsiä ratkaisuvaihtoehtoja yhteistyössä.

L3 – Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Oppilaat tutustuvat kestävän elämäntavan periaatteisiin: energiansäästöön, kulutustottumuksiin, liikkumiseen ja ruokavalintoihin. He saavat konkreettisia välineitä oman arjen ilmastovaikutusten hahmottamiseen ja muuttamiseen.

☐ Ilmastokokonaisuus vahvistaa oppilaiden ymmärrystä siitä, miten arjen valinnat vaikuttavat ilmastoon ja hyvinvointiin.

L4 – Monilukutaito

Oppilaat harjoittelevat erilaisten tekstien, kuvien, tilastojen ja graafien tulkitsemista sekä kriittistä arviointia. He tuottavat omia esityksiä ja viestejä ilmastoteemoista eri medioissa.

☐ Ilmastokokonaisuus tarjoaa mahdollisuuden oppia tulkitsemaan mm. ilmastosuunnitelmaa, päästötilastoja ja uutisia sekä tuottamaan vaikuttavaa viestintää.

L5 – Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Oppilaat käyttävät digitaalisia välineitä tiedonhakuun, dokumentointiin, esitysten tekemiseen ja mahdollisesti datan keräämiseen esimerkiksi koulun energiankulutuksesta. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen: erityisesti verkkovälitteinen yhteistyö muiden kuntien kanssa, etäkokoukset, digitaalinen viestintä ja yhteistuotanto.

☐ Ilmastokokonaisuudessa TVT toimii välineenä niin oppimisessa, tutkimisessa kuin vaikuttamisessakin.

L7 – Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilaat osallistuvat aktiivisesti oman kouluyhteisön ja kunnan ilmastotyöhön. He voivat tuoda esiin omia ehdotuksiaan, kampanjoida tai viestiä ilmastotoimista eri kohderyhmille. He

osallistuvat ilmastokeskusteluun ja mahdollisiin yhteisiin toimenpiteisiin SavoGrow:n alueella

- Ilmastokokonaisuus tukee oppilaiden kasvua vastuullisiksi kansalaisiksi, jotka tunnistavat vaikutusmahdollisuutensa ja osaavat toimia yhteiseksi hyväksi.

1.2.2 Opiskeluhuollon teema: Osallisuus

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on nimennyt erityiseksi kehittämiskohteeksi lasten ja nuorten osallisuuden. Se on myös kehityskohde koulun kaikessa muussakin toiminnassa. Osallisuutta pyritään edistämään edustuksellisten rakenteiden kautta sekä niin, että jokaisella oppilaalla olisi kokemus siitä, että hän tulee halutessaan kuulluksi ja nähdyksi ja voi kokea olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä.

1.3. Lasten oikeudet ja lapsiystävällinen kunta

Rautalammin kunta on mukana prosessissa, jonka tavoitteena on Unicefin Lapsiystävällinen kunta - tunnustus.

Osana projektin toteutusta perusopetuksessa toteutetaan joka vuosi yhteistyössä yläkoulun yhteiskunnallisten ja katsomusaineiden ryhmien kanssa kasvatusprojekti, jossa kaikille perusopetuksen oppilaille annetaan tietoa lasten oikeuksista. Samassa yhteydessä selvitetään lasten oikeuksien toteutumista Rautalammillla tai tutkitaan jotakin muuta aiheeseen liittyvää aihetta pienen tutkimusprojektin kautta.

Osana lapsiystävällinen kunta -suunnitelmaa koululla aloittaa myös 1.–6. luokkalaisten lapsiparlamentti. Lisäksi koulu osallistuu monien muiden suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen silloin, kun ne koskettavat koulun toimintaa.

1.4. Kieli- ja kulttuuritietoisuus

Perusopetuksessa tuodaan kaikille yhteisesti esiin perusopetuksen oppilaiden kieliä ja kulttuureja yhteisten juhlien, projektien, nojatuolimatkojen ja muiden kulttuurituntemusta ja ymmärrystä lisäävien toimintatapojen kautta.

Perusopetuksessa toimii monikulttuurisuusvastaava, joka koordinoi koulussa olevan monikulttuurisuuden positiivista esiintuomista ja mm. kieli- ja kulttuuritietoisuuden kehittymistä.

1.5. Lapsivaikutusten arviointi & lasten kuuleminen

Kaikki koulussa tehtävät päätökset vaikuttavat lapsiin. Vaikutukset lapsiin ovat aina päätöksenteon keskiössä, mutta erityisesti isommissa koulussa tehtävissä laajoja lapsijoukkoja koskevissa päätöksissä, joissa käydään harkintaa erilaisten positiivisten ja negatiivisten vaikutusten toteutumisesta, toteutetaan lapsivaikutusten arviointia ja kuullaan tilanteeseen sopivalla tavalla lapsia. Lapsivaikutusten arviointi on myös osa lapsiystävällinen kunta -ohjelmaa.

1.6. Kehittämistyön raamit

Rautalammin perusopetuksessa kehittäminen tapahtuu lukuvuoden aikana opettajien yhteissuunnitteluajalla luokkatasotiimien sekä tarvittaessa koko koulun yhteisen kehittämisen puitteissa.

Tärkeimmät kehittämisen foorumit liittyvät kuitenkin Huomisen peruskoulu alueellisesti- ja Osaava tulevaisuus -hankkeisiin ja niiden kautta tapahtuvaan kehittämiseen. Osaava tulevaisuus -hanke pyrkii koordinoimaan kehittämistä ja kouluttautumista Pohjois-Savon kouluissa.

HuPA-hankkeessa Rautalampi työskentelee Keiteleen kanssa UKK3.0 -malliin liittyvän kehittämisen eteen. Kehittäminen tapahtuu mm. opetussuunnitelman, pedagogiikan, arvioinnin ja etäopetuksen saroilla. Kehittämistyöstä maksetaan korvauksia hankkeen kautta. Kehittämisen tapoja ovat mm. pedagogiset kahvilat, joissa käydään keskustelua ja haetaan yhteistä ymmärrystä projektin tavoitteista. Lisäksi opettajille tarjotaan suunnattua koulutusta opetussuunnitelman (ja UKK3.0-mallin) mukaisista tavoitteista.

1.7. Kehittämishankkeet, projektit, tutkimukset

Huomisen peruskoulu alueellisesti

Hankkeen tavoite:

Kokeilemme ja testaamme kolmea erilaista etäopetuksen toteuttamisen mallia alueellisesti luomalla kvasikokeellisen tutkimusasetelman: perinteinen oppiaine- ja oppituntiperusteinen etäopetus, yhteisiin opettajiin perustuva etä- ja lähiopetusta yhdistävä hybridimalli sekä oppiainerajat ja oppituntiperustaisen aikarakenteen ylittävä monipaikkaisen yhteisopettajuuden toimintamalli. Vertailemme eri malleja huomioiden erityisesti ops-perusteiden oppimis- ja tiedonkäsityksen.

Toiminta

Laitehankinnoin luomme virtuaalisen oppimisympäristön, jossa testaamme kolmea erilaista toimintamallia ja vertailemme muotoutuvia vuorovaikutusrakenteita, oppilaiden oppimista sekä oppilaiden ja opettajien kokemuksia. Oppiaine- ja oppituntirajat ylittävää mallia varten kehitämme hankkeessa oppiainerajat ylittäviä sisältökokonaisuuksia. Kokeilemme eri tavoin opetuksessa käytettävän virtuaalisen tilan vaikutuksia vuorovaikutusrakenteiden muotoutumiseen. Olemme muodostaneet kolme kuntaparia, joilla kullakin on oma kokeiltava toimintamalli: oppiaine- ja oppituntipohjainen etäopetus, yhteisiä opettajia hyödyntävä lähi- ja etäopetusta yhdistävä hybridimalli sekä oppiaine-, oppitunti- ja vuosiluokkarajat ylittävä monipaikkainen yhteisopettajuus.

Rautalammin ja Keiteleen tavoitteena on, että luomme kokeiluja varten oppiainerajat ylittäviä sisältökokonaisuuksia, joita toteutetaan verkon yli. Sisältökokonaisuuksista rakentuu opetussuunnitelma, joka on toteutettavissa verkon yli. Monialaisten sisältökokonaisuuksien kokeiluun liittyy monipaikkaisen yhteisopettajuuden kehittäminen. Tutkimme vuorovaikutusrakenteiden muotoutumista ja oppilaiden toimijuuden muotoutumista virtuaalisessa tilassa suhteessa oppiainerajat ylittäviin sisältökokonaisuuksiin.

Erasmus+

Lukuvuoden aikana suunnitellaan ja aloitetaan toteuttamaan UKK3.0 / HuPA-hankkeeseen liittyvään kehittämiseen liittyviä opettajien liikkuvuuksia. Liikkuvuuksia on haettu opettajille kuusi.

Katkaistaan kiusaamisen kierre yhdessä -hanke

Keiteleen, Rautalammin ja Suonenjoen yhteishanke, jossa yhteinen hanketyöntekijä tukee koulujen kiusaamisen vastaista työtä.

Osaava tulevaisuus -projekti

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa pilottihankkeessa rakennetaan vuosien 2024–2026 aikana yhdessä Pohjois-Savon kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa koulu- ja aluetason oppivaa organisaatiota. Mukana on 15 kuntaa, yli 80 peruskoulua ja yli 1700 opettajaa.

Hankkeessa tuetaan koulukohtaisten kehittäjäopettajien, kiertävien alueellisten pedagogisten mentoreiden ja räätälöidyn täydennyskoulutuksen avulla perusopetuksen opetushenkilöstön osaamisen kehittymistä. Jokaisella opettajalla, ohjaajalla ja koululla on hyvin erilaisia tarpeita. On tärkeää, että koulut pääsevät itse vaikuttamaan siihen, mitä osa-alueita lähdetään yhdessä kehittämään heidän koulussaan.

Hankkeeseen osallistuvat kunnat ovat Joroinen, Kaavi, Keitele, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto ja Vieremä.

Kehittymisestä kerätään koulu- ja kuntatason arviointitietoa, jonka pohjalta luodaan valtakunnallinen osaamisen kehittämisen yhteistyömalli muiden kuntien, verkostojen ja yliopistojen käyttöön.

Tuen uudistuksen tiedonhallinnan hanke

Rautalampi hallinnoi kuuden kunnan yhteishanketta, jossa elokuussa voimaan astuneen uuden oppimisen tuen järjestelmään liittyvää tiedonhallintaa ja toimintamalleja kehitetään toimivaksi.

Harrastamisen Suomen malli

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa. Hanketta koordinoi Rautalammilla vapaa-aikatoimi.

2. Koulun toiminta ja resurssit

2.1. Tuntijako

- Rautalammin perusopetuksen tuntijako löytyy koulun www-sivuilta. [Perusopetuksen tuntijako Rautalammillla 2025->](#)

2.2. Oppilaat luokittain

vuosi- luokka	Oppilaat	Kuljetus
1	17	9
2	23	8
3	15	10
4	19	9
5	30	12
6	18	8
7	30	13
8	20	6
9	37	17
VALO (29.8.)	5	
Yhteen- sä	224	92

2.3. Perusopetuksen tuntikehys

Tuntikehys sisältää kaikki tunnit. Erityisopetusta ja oppimiseen tukeen suunnattua resurssiopetusta on suunniteltu lukuvuodelle perusopetuksessa yhteensä 90 tuntia ja valmistavaa opetusta 26 tuntia (resurssia käytetään tarvittaessa myös muuhun vieraskielisten tukemiseen.) Tuntikehys sisältää

koulu	21–22	22–23	23–24	24–25	25–26
Matti Lohen koulu	470	575	562,2	521,5	542
Kerkonjoen koulu	85	85	55	58,5	
erityisopetus	105	-	-	-	
Valmistava opetus	30	-	-	-	
yhteensä	885	850	811,02	773,37	

2.4. Koulun vuosittaiset ja päivittäiset työajat

Syyslukukausi: 7.8. - 20.12.2025

Kevätlukukausi: 7.1. - 30.5.2026

Lomat:

Syysloma vko 42

Joululoma 21.12. 2025 – 6.1.2026

Talviloma vko 10

Jaksot:

Jakso 1 7.8. - 20.12.2025

Jakso 2 7.1. – 30.5.2026

Oppitunnit

Koulupäivän aikataulua on muokattu edelleen lukuvuodelle 2025–2026 liikuntavälituntien mahdollistamiseksi, kuitenkin niin, että yhtenäiskoulun aikataulu olisi yhtenevä ja mahdollistaisi opettajien käytön joustavasti ala- ja yläkoulun välillä ja sen, että opettajat pystyvät kohtaamaan työpäivän aikana.

1. 08.30 – 09.15 (sisältää päivänavauksen)
2. 09.20 – 10.05 (alakoululla ruokailu, yläkoululla liikuntavälitunti 10.05–10.30)
3. 10.30 – 11.15 (yläkoululla ruokailu, alakoululla liikuntavälitunti 11.15–11.45)
4. 11.45 – 12.30
5. 12.40 – 13.25
6. 13.40 – 14.25
7. 14.30-15.15

Välitunnit ja kyydityksessä olevien oppilaiden valvonta

Opettajat ja koulunkäynninohjaajat valvovat välitunteja apulaisjohtajan laatiman valvontalistan mukaan. Valvontalista on esillä Rautalammin perusopetuksen teamsissa ja henkilökunnan huoneen seinällä. Jos opettaja pitää päivän aikana oppitunteja yhteen, valvoo hän siitä aiheutuvat pidemmät välitunnit ja kyyditysoppilaille aiheutuvat pidemmät odotusajat.

Mikäli koulupäivän lopussa pidetään oppitunnit yhteen ja koulupäivä loppuu sen vuoksi aikaisemmin, tulee niistä viestiä koteihin lukukauden alussa.

Päivänavaukset

Matti Lohella päivänavaukset pidetään pääsääntöisesti omissa luokissa. Opettajat, oppilaat, tiimit sekä muut toimijat, voivat halutessaan pitää yhteisiä päivänavauksia. Pyritään huomioimaan kansalliset ja kansainväliset merkkipäivät ja juhlapyhät.

2.5. Tapahtumat ja teemapäivät sekä poikkeavat työajat

Oppilaalla on perusopetuslain mukaan koulun työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta. Perusopetusasetus säätelee mm. työpäivien pituutta ja tuntijakoasetus opetettavien oppiaineiden tuntimääriä lukuvuoden aikana. Perusopetusasetuksen 9§ mukaan lukuvuosisuunnitelmassa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Rautalammin perusopetuksen lukujärjestyksestä kestoaltaan lukujärjestyksestä poikkeavat päivät lukuvuonna 2025–2026 ovat:

- 12.9. Pestuuperjantai & marjavapaat
- Henkilökunnan koulutuksesta johtuen tiistai 30.9.2025
- Henkilökunnan tyhyypäivät ke 10. tai 17.12 ja ke 25.3
- Taksvärkipäivä 15.5.
- Liikuntapäivät pe 10.10.2025 ja pe 27.2.2026
- Pe 19.12. joulukirkko / tunnustukseton tilaisuus ja la 20.12. syyslukukauden päättävä päivä
- Pe 29.5. Kevätkirkko / tunnustukseton tilaisuus ja la 30.5. kevätlukukauden päättävä päivä

Lukuvuoden tapahtumia

Matti Lohen koulun perinteisiä lukuvuodesta toiseen yleensä toistuvia tapahtumia ovat mm. Pikkupestuut & Kodin ja koulun päivä, itsenäisyyspäivän juhla, erilaiset ryhmäytyspäivät, joulujuhla ja joulukirkko (sekä tunnustukseton juhla), ystävänpäiväohjelma, pilkkikisat ja liikuntapäivät 1–2 kertaa lukuvuodessa, Matti Lohi cup & pesiksen ystävyysottelut toukokuussa, kevätkirkko (sekä tunnustukseton juhla) ja kevätjuhla.

2.6. Koulun ulkopuolinen toiminta/retket

Perusopetusasetuksen mukaan koulun ulkopuolinen opetus tulee suunnitella lukuvuosisuunnitelmassa. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan kaikki päivämäärän osalta tiedossa olevat tapahtumat tarkasti ja siltä osin kuin toiminnan tarkka aikataulu ei ole selvä, suuntaa antavasti. Lisäksi todetaan, että opintoretket koulun lähiympäristöön voivat tapahtua koko lukuvuoden ajan. Pitkistä koulun ulkopuolelle suuntautuvista retkistä laaditaan aina erillinen suunnitelma.

Sisältö	Ajankohta	Osallistujat
Museovierailut	Syksy/kevät	1.–9. -luokat
Kirjastovierailut	syksy/kevät	1.–9. -luokat
Kasien ryhmäytyspäivät	Puolikas päivä syksyllä, puolikas keväällä	8.-luokat
Uusien seiskojen ryhmäytymispäivä	26.–27.9. puolikkaat päivät	7.-luokat
Opintoretkiä koulun lähiympäristöön	Koko lukuvuoden ajan	1.–9 – luokat, valo
Teatterivierailu	7.11.2025	1–5.lk ja 6 aikuista
Taidetestaajat	12.11.2025 ja 23.4.2026	8lk
Yrityskylä-vierailut	19.11.2025 6a 24.9.2025 9a ja 9b	6.-luokka 9.-luokat
Luokkaretket	Lv. 2025.–2026	1.–9-luokilla
Ystävyyskouluvieraiden (Paistu) vastaanottaminen ja siihen liittyvät retket lähialueella	Kevät 2025	6.–9. luokat

TET-harjoittelut	7.-luokat 12.12.2025 8.-luokat 20.4.-24.4.2026 9.-luokat: 29.9.-3.10.2025 ja 26.1.-30.1.2026	7.–9. luokat
Pilkkiretki	Kevät 2026	1.–6. luokat
Yökoulut mahdollisesti	Lv. 2025–2026	1.–6. luokat
Liikuntapäivä	syksy 2025 ja kevät 2026	1.–9. luokat
Pikkupestuut & Kodin ja koulun päivä	12.9.2025	1.–9. luokat
Nou hätä	Kevätlukukaudella	8.lk
Marjavapaa	12.9.2025 klo 12:30 alkaen	3.–9.-luokat
Tutustumiskäyntejä oppilaitoksiin ja yrityksiin	Syksy/kevät 2025–2026 Pieksämäki ja Kuopio 2. asteen oppilaitokset. Lisäksi voi olla henkilökohtaisia, erikseen sovittuja tai tehostettuun ohjaukseen liittyviä tutustumisia muuna ajankohtana. Syksy/kevät 2025–2026 Rautalammin lukion tutustumispäivä Lisäksi voi olla vierailuja yrityksiin.	7.–9. luokat
Kalastuskerhoon liittyvät retket kerhosuunnitelman mukaisesti	Lv. 25.–26	5.–9 - luokat

2.7. Oppimisen tuen järjestäminen

Oppimisen tuen ryhmäkohtaiset tukimuodot

Rautalammin perusopetuksessa ryhmäkohtaista tukea antavat erityisopettajat, erityisluokanopettajat ja muut opettajat esimerkiksi resurssitunteina. Uusi lainsäädäntö velvoittaa koulua tarjoamaan ryhmäkohtaista tukea vähintään 0,122 tuntia / oppilas. Rautalammillla ryhmäkohtaista tukea on resursoitu tuntikehyksessä lukuvuodelle 2025–2026 n. 0,2 tuntia / oppilas. Tähän lukuun ei ole laskettu erityisluokanopettajien mahdollisesti antamaa ryhmäkohtaista tukea eikä yleistä tukiopetusta tai opetuskielen tukiopetusta, joita voidaan

antaa tarpeen vaatiessa. Tuen kohdentaminen lukuvuoden aikana voi muuttua oppilasryhmien muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Erityisopettajan antamaa opetusta ja ryhmäkohtaiseen tukeen luettavaa resurssiopetusta on suunniteltu perusopetukseen yhteensä 90 tuntia viikossa.

Erityisopettajaresurssi

Lukuvuonna 2025–2026 Rautalammin perusopetuksessa työskentelee kaksi erityisluokanopettajaa sekä kaksi erityisopettajaa vuosiluokilla 1.–9. Erityisopettaja vastaa myös lukion erityisopetuksesta. Koulunkäynninohjaajia on Matti Lohen koulussa 7.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen järjestämisen tarkoituksena on varmistaa oppilaan oikeus saada tukea mahdollisimman varhain ja matalalla kynnyksellä. Tukea tulee olla saatavilla suunnitelmallisesti ja ennakoidusti. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan koulussa joko yleisopetuksen opetusryhmissä muun opetuksen yhteydessä tai joustavasti muodostetuille pienemmille ryhmille oppilaita vähintään 0,122 tuntia viikossa koulun oppilasta kohden. Opetusryhmien tarpeen mukaan, ryhmämuotoista tukea jaetaan yleisen tukiopetuksen, opetuskielen tukiopetuksen sekä erityisopettajan antaman opetuksen kesken.

Oppilaskohtaiset tukitoimet

Oppilas voi saada oppilaskohtaisina tukitoimina erityisopettajan opetusta osittain pienryhmässä tai erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta kokonaan pienryhmässä. Osittain pienryhmässä toteutettava opetus tarkoittaa, että oppilaan opetuspaikka on tavallisessa luokassa, mutta hän saa osan joidenkin oppiaineiden opetuksesta erityisopettajan pienryhmässä. Kokoaikainen pienryhmäopetus tarkoittaa, että yksi tai useampi oppiaine oppilaan lukujärjestyksessä opiskellaan enemmän kuin puolet tai kokonaan erityisopettajan tai erityisluokanopettajan pienryhmässä. Muut oppiaineet oppilas opiskelee tavallisessa ryhmässä.

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamissuunnitelmat päivitetään syksyisin syyslomaan mennessä. Tämä tehdään aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Suunnitelmasta käy ilmi oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin sisältö, arviointiin perustuvien tukitoimien toteuttaminen ja niiden seuranta. Lisäksi suunnitelman laatimisessa voi olla mukana muita

toimijoita tarpeen mukaan. Suunnitelmat tarkistetaan vähintään keväisin, mutta tarvittaessa sitä päivitetään lukuvuoden aikana, jotta tuki on ajantasainen ja vastaa oppilaan tarpeita.

3. Kouluyhteisön hyvinvointia edistävät rakenteet; yhteistyö ja osallisuus

Lukuvuoden erityinen tavoite kaikessa osallisuustyössä on tuoda osallisuustyö lähelle nuoria ja vaikuttavaksi. Avataan myös keskusteluissa osallisuuden käsitettä ja otetaan nuorten näkemykset asiassa huomioon.

3.1. Osallisuustiimit

3.1.1 Oppilaskunta

Oppilaskunta muodostuu kaikista koulun oppilaista. Yhtenäiskoulussa on oma oppilaskunnan hallitus, joka toimii ohjaajiensa johdolla. Oppilaskunnan hallituksen muodostavat luokkien valitsevat luottamusoppilaat (yksi oppilas luokaltaan), jotka hoitavat erilaisia luokkien yhteisiä tehtäviä ja edustavat luokkia tarvittaessa. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Oppilaskunnan hallituksen ohjaavat opettajat ovat Nuutti Mononen ja Niina Sormunen.

3.1.2 Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminta toteutetaan Matti Lohen koulussa yhden vuosiviikkotunnin laajuisena valinnaisaineena, jonka opiskeluun tukioppilaaksi valitut ovat sitoutuneet kahdeksi lukuvuodeksi. Tukioppilastoiminnan ohjaajana toimii tänä lukuvuonna Niina Sormunen. Koulussamme on tänä lukuvuonna yhteensä 18 tukioppilasta, joista kymmenen on syksyllä tukioppilastoiminnan aloittaneita kahdeksaluokkalaisia ja kahdeksan jo tukioppilaskoulutettuja yhdeksaluokkalaisia. Kahdeksannen luokan tukioppilaat saavat syyslukukauden aikana tukioppilaan peruskoulutuksen, jonka käytyään heillä on ymmärrys tukioppilastoiminnan tavoitteista sekä riittävä valmius toimia tukioppilaan vastuutehtävissä. Yhdeksannen luokan oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat jo syyslukukauden aikana tukioppilastoiminnan teemojen ja tavoitteiden mukaisia sisältöjä, joita he ohjaavat eri luokkien oppitunneilla, välitunneilla ja teemapäivinä. Kevätlukukaudella 8. lk. ja 9. lk. ryhmien toiminta yhdistyy ja tukioppilaat yhdessä suunnittelevat ja toteuttavat kevätlukukauden toiminnan ohjaajansa kanssa. Keväällä valitaan myös uudet tukioppilaat 7. lk. oppilaiden keskuudesta aloittamaan valinnaisaineen opiskelu.

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toiset huomioivaa käyttäytymistä, vahvistaa koulun ja luokkien yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta koulussa. Tukioppilaat järjestävät vuoden aikana esimerkiksi 7.-luokkalaisten ryhmäytymispäivän sekä erilaisia koulun henkeä nostattavia ja yhteisöllisyyttä tukevia teemaviikkoja. He tukevat yhteishengen rakentumista ja ylläpitämistä erilaisten teemapäivien, toimintatuokioiden ja oppituntien avulla sekä toimivat

omalla esimerkillään myös yksinäisyyttä torjuvassa työssä. Tukioppilaat osallistuvat koulussamme myös välituntitoiminnan ohjaamiseen.

Tukioppilastoimintaa ohjaa Niina Sormunen.

3.1.4 Lapsiparlamentti

Rautalammillä käynnistetään lukuvuoden 2025–2026 aikana 1.–6. luokkalaisille suunnattu lapsiparlamenttitoiminta. Toimintaa toteuttaa yhdessä nuorisotoimi ja koulu.

3.2. Välituntitoiminta

Matti Lohen koululla on säännöllistä ohjattua välituntitoimintaa lukuvuonna 2026–2025. Alakoululla liikuntavälitunti on klo 11.15–11.45 ja yläkoululla 10.05–10.30. Ohjaajina ovat nuoriso- ja liikuntatoimen henkilöstö sekä kuudennen luokan oppilaat ja yläkoulussa tukioppilaat.

3.3. Opiskeluhoolto

Rautalammin kunnan oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa oppilashuollon ohjausryhmä. Ryhmä ohjaa koulukohtaisten yhteisöllisten opiskeluhooltoryhmien työtä ja laatii kuntakohtaisen oppilashuollon vuosikellon.

Yhteisöllisen oppilashuollon tehtävänä on vahvistaa hyvinvointia tukevia rakenteita ja toimintatapoja. Sen toteuttamiseen osallistuvat kaikki kouluyhteisön jäsenet. Koulujen yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät vastaavat yhteisöllisen opiskeluhooltotyön suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista omissa yksiköissään. Ne kokoontuvat 5–7 kertaa vuodessa.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja oppilaan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on ehkäistä ongelmia varhaisessa vaiheessa ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan yksittäiselle oppilaalle annettavia:

- 1) oppilasterveydenhuollon palveluja
- 2) oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja

3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Perusopetuksen oppilashuollon kokonaisuutta on avattu Rautalammin kunnan opiskeluhoitosuunnitelmassa, jonka valmistelusta vastaa opiskeluhoillon ohjausryhmä.

3.4. Kerhotoiminta

Kerhojen vetäjät ovat laatineet tarkemman suunnitelman koulun Teamsiin. Lukuvuoden loppuun sinne kirjataan kerhokertojen toteuma, osallistujamäärät ja arvio kerhotoiminnasta.

Kalastuskerho (päivitetty 19.8.2025)

Kohderyhmä ja sisältö

Kalastuskerho on tarkoitettu 5–9 -luokkalaisille oppilaille. Kerhon osallistujamäärä min ja max: 6–30, jos kerholaisia on paljon, ryhmä jaetaan useampaan osaan. Kerhossa tutustutaan erilaisiin kalastustekniikoihin, tehdään reissuja, sidotaan perhoja ja tehdään muuta mukavaa.

Kalastusreissuja syys—ja kevätlukukauden aikana. Kerhotuntimäärä on tänä lukuvuonna yhteensä noin 50.

3.5. Kodin ja koulun yhteistyö

Koulun tavoitteena on henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa rakentaa oppimisympäristö, joka vaalii jäseniensä hyvinvointia ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vanhemmat otetaan mukaan koulutyön suunnitteluun. Heillä on mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintakulttuuriin kehittämiseen muun muassa kautta.

Kodin ja koulun pääasiallisena tiedotuskanavana käytetään Wilmaa. Koulun asioista tiedotetaan myös koulun kotisivuilla ja koulutiedotteissa.

Koulussa on avoimet ovet. Huoltajat ovat tervetulleita osallistumaan lastensa koulunkäyntiin, kuten oppitunneille, yhteisiin tilaisuuksiin, juhliin, toimintapäiviin, vanhempainvartteihin, arviointikeskusteluihin ja vanhempainiltoihin. Kouluissa järjestetään vuosittain kodin ja koulun päivä. Jokainen luokanopettaja/luokanohjaaja järjestää vähintään yhden vanhempainillan lukuvuoden aikana. Vanhempainillat voivat olla joko yksittäisen luokan tai koko luokkatason yhteisiä.

3.6. Koulutyötä ohjaavat suunnitelmat ja kyselyt

Koulutyötä ohjaavat monet suunnitelmat, joista osan valmisteluun oppilaat ja huoltajatkin voivat osallistua. Suunnitelmat päivitetään lukuvuosittain koulun vuosikellon mukaisesti. Suunnitelmien laatimisen avuksi ja koulun toiminnan ohjaamiseksi oppilailla teetetään kyselyitä, joiden kautta saadaan tietoa oppilaiden näkemyksistä ja kokemuksista. Osa kyselyistä on valtakunnallisesti toteutettavia ja niistä kerätään tietoja

Kyselyt integroidaan oppimiseen soveltuvilta osin ja toteutetaan sopivilla oppiaineiden tunneilla. Niiden tuloksia käsitellään sopivilla oppitunneilla monipuolisesti ja oppiainerajat ylittäen. Kyselyjen tietoja voidaan käydä oppilaiden kanssa läpi luokittain, oppilaskunnan hallituksessa ja/tai opiskeluhuoltoryhmässä sekä lapsiparlamentissa. Oppilaitten näkemyksiä kyselyiden tuloksista käytetään myös ohjaamaan koulun toimintaa.

Lasten ja nuorten hyvinvointia tukevat kyselyt mm.:

- Päihdekysely
- Kouluruokakysely
- Hyvinvointi- ja kiusaamiskysely
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely

Koulutyöhön liittyviä kokemuksia kartoittava kysely kevät 2026

Koulussa arvioidaan vuosittain tehtyä työtä, asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja koulun muuta toimintaa. Huoltajat ja oppilaat osallistuvat arviointiin asianmukaiseksi katsotulla tavalla, esimerkiksi heille suunnatun kyselyn tai muun sopivan yhteistyömuodon kautta.